

INNHold

<i>Kommer det noen</i>	5
Forord	11
<i>Sepe</i>	15
1 Innledning	17
Er minoritetslevers lærevansker virkelige?	17
Overrepresentasjon av flerspråklige elever i spesialundervisning	19
Analysestrategier	22
Utvalg og analyse	25
Bokens innhold og oppbygging	28
<i>Den fattige</i>	33
2 Pedagogisk-psykologisk rådgivning – historisk utgangspunkt	37
Folkeskolen og nye former for segregering	37
Folkeskoleloven av 1936 og normalplanen av 1939	39
Mentalhygiene og «child guidance»-klinikker	40
Skolepsykologisk kontor	42
Profesjonskamp om pedagogisk-psykologisk rådgivning	44
<i>Den andre</i>	47
3 Utdanningspolitiske rammevilkår	51
Paradoksal utdanningspolitikk	51
Etno-nasjonalisme og assimilering	54
Kunnskapsløftet 2006	58
Statlig mandat og statlig tilsyn med Pedagogisk-psykologisk tjeneste	60
Faglig ledelse – profesjonaliseringstiltak	64

Diagnostiske retningslinjer	65
Skjerpet politisk styring.	68
<i>Trask I</i>	71
4 Fortellingen om Amir.	75
Narrativitet	75
Fortellingens intrige	79
Evaluering.	81
Stigmatisering – fortellingens dramatiske høydepunkt	83
Den gode vilje.	84
Fortelling, posisjonering og personifisering	87
Manglende sakkyndig kompetanse	89
Forførende fortelling hindrer innsyn	90
<i>Den fantastiske ensomheten (utdrag)</i>	93
5 Objektiv norsk sakkyndig vurdering?	97
Standardisert vurdering.	97
Vurdering i et lukket rom	97
Etnisk relasjon og utelukkelse av bakgrunnsinformasjon	99
Objektivitet?	100
<i>Mottageren</i>	103
6 Intelligenstesting av minoritetslever 1990–2000	107
Intelligenstesting og begrunnelser	107
Teoretisk kritikk av intelligenstesting	110
IQ-testing av elever med språk- og fagvansker.	115
«Han snakker godt norsk»	115
«Han er en sosialt velfungerende gutt med store lese- og skrivevansker»	119
«Hun har hull i ordforståelse og begrepsapparat».	121
«Hun skårer under aldersgjennomsnittet»	123
IQ-testing – en offentlig hemmelighet	129
Sosial konstruksjon av psykisk utviklingshemming	131
Retorikk	132
Manglende informert samtykke og sviktende tilsyn.	134
<i>Jeg velter kopper.</i>	137

7	Er utredningspraksis endret 2001–2005?	141
	Hovedresultater.	141
	Intelligenstesting.	145
	Anbefalinger og segregering.	150
	Dreining i kategorisering av vansker	151
	Flerspråklighet kategoriseres som funksjonshemming	152
	Vurdering av flerspråklig kompetanse	154
	«Hovedårsaken er manglende språkforståelse».	156
	«Flere språk kan nok ha virket forvirrende på språkutviklingen».	162
	«Snakket engelsk og arabisk, men har ikke et klart morsmål»	165
	Strukturell etnisk diskriminering.	172
	<i>Jeg ble født til å seile</i>	175
8	Historisk referanse – taternes historie og menneskerettigheter	179
	Taterne og det profesjonelle Norge	179
	Sterilisering av taternes barn	181
	Den gode vilje og profesjonelle overgrep	183
	Menneskerettigheter, profesjonelt skjønn og etikk.	186
	«Hvis dette var mitt barn, hva ville jeg da gjort?»	189
	<i>Hamlet kikker(gransking offentlig)</i>	191
9	Anerkjennelse	193
10	Normaliseringens epoke	199
	Stat, vitenskap og profesjoner	199
	Psykometriens og psykiatriens hegemoni.	203
	Rangering og sortering	205
	Eurosentriske vurderingskriterier og konstruksjon av avvik.	209
	Ny retorikk – tradisjonell diagnostikk.	211
	Makt/kunnskap: produktiv, disiplinerende og normaliserende .	213
	Blindsone	215
	New Public Management	219
	<i>Stillhet ved en gammel stein</i>	225
11	Kritikk av spesialpedagogikken	229
	Vitenskapelig kritikk.	229
	Spesialundervisning etter Kunnskapsløftet – grunnskolen har sviktet	231

Forslag om å fjerne «spesialundervisning»	234
Diskursens orden under press	236
Pedagogisk-psykologisk rådgivning ut på skolene	240
<i>Jeg legger øyet mot brønnens mørke øye</i>	245
12 Pedagogisk omlegging av ordinær undervisning	249
New Literacy Studies.	249
Litteraturbasert undervisning	251
«Bokbad» og andrespråktilegnelse	254
Partnerskap mellom skole og bibliotek	258
<i>Jeg skal ikke lede deg på villstrå</i>	261
13 Utdanning for det 21. århundret	265
Historiebevissthet, interkulturell pedagogikk og kritisk multikulturalisme.	265
Tverrprofesjonelt samarbeid og forskningsbasert skoleutvikling	274
14 Utsyn	279
Skriftspråk og bibliotek i historie og samtid	279
<i>Til de etruskiske poeter.</i>	283
Liste over tabeller	285
Tabeller	287
Liste over bilder	303
Referanser til dikt	305
Litteratur	307
Offentlige publikasjoner	321
Liste over vedlegg	323
Vedlegg 1 Utvalget av saker 2001–2005.	324
Vedlegg 2 Lov om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett (menneskerettighetsloven)(MR) og noen aktuelle menneskerettsbestemmelser	327
Vedlegg 3 Forslag til tiltak	337
Emneregister	341
Navneregister.	348